

Nota van B&W

Portefeuille mr. B. B. Schneiders
Auteur Dhr. M.V. van Baarsen
Telefoon 5113556
E-mail: m.baarsen@haarlem.nl
SO/BD Reg.nr. 2007/82
bijlagen A, B, en C kopiëren
B & W-vergadering van 20 februari 2007

Onderwerp

Economische agenda en uitvoeringsprogramma

Bestuurlijke context

Op 19 september jl. heeft het college van B&W de economische agenda voor Haarlem vastgesteld. In deze agenda zijn de speerpunten van het economisch beleid van Haarlem voor de komende jaren vastgelegd. De economische agenda is op 12 oktober jl. besproken in de commissie Ontwikkeling. De economische agenda is vervolgens besproken met het (georganiseerd) bedrijfsleven en andere belanghebbenden. Het college van B&W biedt de economische agenda als kaderstellende notitie aan de Raad ter vaststelling aan

De economische agenda is vertaald in een concreet uitvoeringsprogramma. Het college van B&W wenst de Raad op de hoogte te stellen van de concrete acties die zij ontplooit t.b.v. de uitvoering van de economische agenda.

Raadsparagraaf: In de economische agenda Haarlem zijn de kaders voor het beleidsterrein Economische Zaken voor de komende jaren vastgelegd. Het economisch uitvoeringsprogramma Haarlem 2007-2010 vormt hiervan de concrete uitwerking. Het college van B&W wenst de economische agenda als kaderstellende notitie aan de Raad ter vaststelling aan te bieden en de Raad te informeren over de uitvoering hiervan middels het economisch uitvoeringsprogramma.

B&W-besluit:

1. Het college biedt de economische agenda ter vaststelling aan de Raad aan;
2. Het college biedt het economisch uitvoeringsprogramma Haarlem 2007-2010 aan de commissie Ontwikkeling ter kennisname aan;
3. Dit besluit heeft geen financiële consequenties: bestedingsvoorstellen voor projecten die onderdeel zijn van het economisch uitvoeringsprogramma worden separaat ter besluitvorming aangeboden;
4. De betrokkenen ontvangen daags na besluitvorming informatie over dit besluit;
5. Het raadsstuk wordt voorgelegd aan de gemeenteraad, nadat de commissie Ontwikkeling hierover een advies heeft uitgebracht

economisch uitvoeringsprogramma Haarlem 2007-2010

Gemeente Haarlem
Februari 2007

Gemeentelijke dienstverlening op orde

Begin 2006 is het gemeentelijk bedrijvenloket geopend aan de Zijlsingel. Het bedrijvenloket was op dat moment nog niet operationeel. Dit is mede oorzaak geweest van klachten van ondernemers. In 2006 is daarom geïnvesteerd in het op orde krijgen van het bedrijvenloket. Er is nu een welkomstpakket voor nieuwe ondernemers die zich inschrijven bij de Kamer van Koophandel, de digitale dienstverlening aan ondernemers is uitgebreid en medewerkers van de Publieksdienst hebben specifieke training gekregen om ondernemers beter te bedienen. Het college is echter van mening dat verdere verbetering noodzakelijk is. In 2007 volgt daarom uitbouw van het digitaal ondernemersloket en wordt het voorlichtingsmateriaal uitgebreid. Bezien wordt momenteel welke andere verbeteringen noodzakelijk zijn, waarbij onder meer intensivering van de samenwerking met de Kamer van Koophandel aan de orde is.

Het project Ondernemend Werven heeft in 2006 40 bedrijven ondersteund. Dit heeft direct 75 arbeidsplaatsen opgeleverd. Daarnaast zijn door de inspanningen van Ondernemend Werven meer dan 100 arbeidsplaatsen voor Haarlem veilig gesteld. In 2007 wordt het project gecontinueerd waarbij onder andere gekoerst wordt op een betere regionale samenwerking bij de gemeentelijke acquisitie-inspanningen. Het ligt in de bedoeling het project met ingang van 2008 regulier onder te brengen in de nieuw op te richten Haarlemse citymarketingorganisatie (CityMarketing Haarlem).

Conform de ambities uit het coalitieakkoord wordt in 2007 een project 'lokale deregulering' opgestart. De eerste fase van het project zal bestaan uit een inventarisatie bij het bedrijfsleven van door het bedrijfsleven ervaren hinderlijke regelgeving. In 2008 en volgende jaren kan bezien worden of er sprake is van strijdige of overbodige lokale regelgeving en wat hier aan gedaan kan worden.

Projecten	Resultaten	Planning	Dekking	Betrokken partners
Verbetering bedrijvenloket	- Diverse bijdragen aan verbetering dienstverlening	- 2007-2010	OPH-2	Kamer van Koophandel
Ondernemend Werven	- Ondersteuning 40 bedrijven en 100 nieuwe arbeidsplaatsen	- 2007	OPH-1, grondexploitatie Waarderpolder, mogelijk	Bedrijfsleven Haarlem, regiogemeenten Zuid-
	- Plaatsen bij CityMarketing Haarlem (CMH)	- 2008	algemene middelen als	Kennemerland en
	- Acquisitie bedrijven vanuit CMH & regionale samenwerking (resultaten p.m.)	- 2008 e.v.	onderdeel van CMH	Noordvleugel
Deregulering	- Inventarisatie strijdige en overbodige regelgeving	- 2007	Innovatieprogramma	MKB, Haarlemse industriële
	- Schrappen strijdige en overbodige regelgeving	- 2008-2009	Waarderpolder, OPH-2	bedrijven

OPH-2 (prestatie 46): eind 2009 is de tevredenheid van ondernemers over de gemeentelijke dienstverlening gestegen van 6.3 naar 6.5

Ruimte voor bedrijven

In 2006 is in de Waarderpolder 3 hectare geherstructureerd bedrijventerrein uitgegeven (1,5 hectare publiek en 1,5 hectare privaat). Met deze uitgifte waren ongeveer 250 arbeidsplaatsen gecreëerd. Daarnaast zijn 250 arbeidsplaatsen gecreëerd door vulling van leegstaande bedrijfsgebouwen. De Schoterbrug, die moet zorgen voor een betere ontsluiting van de Waarderpolder, is inmiddels aanbesteed. In het kader van de RES (Regionaal Economisch Stimuleringsprogramma) zijn de mogelijkheden voor regionale samenwerking bij de uitgifte van bedrijventerreinen verkend voor de Waarderpolder en de terreinen Rottepolderpark (voormalig Rutte terrein) en de Liede in respectievelijk de Haarlemmerliede en Haarlemmermeer. In 2007 kan een samenwerkingsovereenkomst worden ondertekend.

In het voormalige Postkantoor is in oktober het leerbedrijf geopend. Het leerbedrijf wordt gerund door InHolland en wordt ondersteund door de provincie Noord-Holland en de gemeente Haarlem. Studenten van de school of economics (small business) van InHolland hebben in het voormalige Postkantoor nu een fysieke plek met faciliteiten om te werken aan de start-up van een bedrijf. Uitbreiding van het leerbedrijf met een starterscentrum ligt in het verschiet. De onderhandelingen over de verkoop van de voormalige huishoudschool t.b.v. herontwikkeling tot een bedrijfsverzamelgebouw voor de creatieve industrie en het kunstenaarscollectief stichting Vork hebben helaas vertraging ondervonden. De overdracht van het gebouw aan de projectontwikkelaar wordt nu voorbereid. Positief is dat de ontwikkeling van bedrijfsverzamelgebouwen in de Waarderpolder door ontwikkelaar INOG goed verloopt en dat de ontwikkelingen bij Nieuwe Energie door Maeyveld in een stroomversnelling zijn gekomen.

De ontwikkelingen op de Haarlemse kantorenmarkt zijn in 2006 in Noordvleugelverband geïnventariseerd door PlaBeKa (Platform Bedrijven en Kantoren). De conclusie is dat er een groot overschot is aan plannen voor kantoren. De consequentie voor Haarlem is dat plannen getemporeerd moeten worden dan wel dat er ruimte wordt gemaakt voor ook andere functies. Besluitvorming hierover volgt in 2007. Tevens zal dan gestart worden met een monitor van de Haarlemse kantorenmarkt om leegstand structureel op te sporen en desgewenst eigenaren in de gelegenheid te stellen tot ombouw naar andere functies.

Projecten	Resultaten	Planning	Dekking	Betrokken partners
Bedrijventerreinen	- Uitgifte 10 ha bedrijventerrein (Waarderpolder: publieke en private uitgifte in totaal 10 ha per 2010) - Oplevering Fly-over - Oplevering Oostweg - Oplevering Schoterbrug - Oprichting stichting Parkmanagement	- 2007-2010 - 2011 - 2009 - 2009 - 2007	Diverse subsidies EZ en provincie, grondexploitatie Waarderpolder (omslagfonds), investeringsplan i.e. i.e. i.e en OPH-2 OPH-1, grondexploitatie Waarderpolder (na 2008 algemene middelen)	IndustrieKring Haarlem, KvK, individuele bedrijven, etc. Provincie, ministerie EZ Provincie, ministerie EZ Provincie, ministerie EZ IndustrieKring Haarlem
	- Uitgifte 19 ha regionaal bedrijventerrein de Rottepolderpark (RES)	- 2007-2010	OPH-2	Regiogemeenten, provincie
	- Uitgifte 7 ha regionaal bedrijventerrein de Liede	- 2009	OPH-2	Regiogemeenten,

Bedrijfsverzamelge bouwen	(RES)					provincie
	- Oplevering 9.000 m2 Nieuwe Energie	-	2010	Grondexploitatie Nieuwe Energie, subsidie provincie		Maeijveld, provincie, Lichtfabriek
	- Oplevering 700 m2 voormalige huishoudschool (waarvan 50% specifiek voor ateliers)	-	2009/2010	Vastgoedexploitatie, OPH-2		Corporatie, stichting Vork
	- Oplevering 200 m2 Leerbedrijf	-	2006	Subsidie provincie, OPH-2, ices-gelden		InHolland, stichting IMMovator
	- Oplevering 300 m2 Starterscentrum	-	2007	OPH-2		InHolland, Maeijveld, IMMovator
	- Oplevering 4.000 m2 INOG	-	2010	Grondexploitatie Waarderpolder		INOG
	- Mogelijk: oplevering 2.000 m2 uitbreiding INOG (Storkgebouw & omgeving)	-	2010	Grondexploitatie Waarderpolder		INOG, Young MKB, InHolland
Kantoren	- Mogelijk: 13.000 m2 uitbreiding Crown Business Center	-	P.m.	n.v.t.		Bouwvergunning is verleend
	- Regionale afstemming plancapaciteit kantoren i.h.k. van PlaBeKa	-	2007 e.v.	OPH-2		Noordvleugelgemeenten, provincie, ministerie EZ
	- Herbestemmen incurante kantooruimte in Haarlem + monitoring (diverse projecten)	-	2007 e.v.	OPH-2		Eigenaren kantoren
	- Oplevering nieuwe kantoren Mariastichting 8.000 m2	-	2008	n.v.t.		Bouwfonds, MAB
	- Oplevering nieuwe kantoren Oostpoort 15.000 m2	-	2010	n.v.t.		Projectontwikkelaar(s) (p.m.) (na 2010 gefaseerd 65.000 m2)
	- Oplevering nieuwe kantoren Schipholweg 15.000 m2	-	2010	n.v.t.		Ontwikkelcombinatie 023 (2 ^e fase plus 25.000 m2)
	- Oplevering nieuwe kantoren Stadion 6.000 m2	-	Na 2010	n.v.t.		Maeyveld
	- Oplevering nieuwe kantoren Stadsdeelhart Schalkwijk 8.000 m2	-	Na 2010	n.v.t.		ING Real Estate

OPH-2 (prestatie 42): eind 2009 plus 5 ha nieuw regionale bedrijventerrein

OPH-2 (prestatie 47): eind 2009 plus 3,5 ha geherstructureerd bedrijventerrein

OPH-2 (prestatie 48): eind 2009 toename 2.500 m2. Bedrijfsverzamelgebouwen

OPH-2 (prestatie 51): eind 2009 is de congestie in de Waarderpolder en toeleidende wegen met 10% verminderd, onder andere door doelgroepvoorzieningen

Oog voor detailhandel

In 2006 is Haarlem door het CBS opnieuw verkozen tot beste winkelstad. Ook op andere scoringslijsten doet Haarlem het goed. Om de positie vast te houden is veel nodig. In 2006 is voor de Haarlemse binnenstad een brancheringscommissie ingesteld. De commissie adviseert t.b.v. versterking van het winkelaanbod. In het kader van de RES is een regionale detailhandels- en leisure onderzoek verricht. In 2007 kan een samenwerkingsovereenkomst worden ondertekend zodat daadwerkelijk sprake zal zijn van regionale afstemming, samenwerking en daarmee versterking van het winkelaanbod. Het centrum management zal worden gecontinueerd. Het gereedkomen van het project Appelaar in 2006 met de buitenruimte en het aanlichten van de Grote Kerk zijn belangrijke impulsen voor de binnenstad. Het opstellen van het convenant binnenstad heeft helaas vertraging ondervonden. Het nieuwe convenant wordt nu in het voorjaar verwacht.

Diverse wijkwinkelcentra worden momenteel vernieuwd. De herstructureringen verkeren in verschillende stadia van ontwikkeling. Voor de locatie Westergracht vinden gesprekken plaats met de ontwikkelaar t.b.v. de ontwikkeling van 8.000 m2 detailhandel in het kader van het uitwerkingsplan. Medio 2007 wordt de aanvraag voor de bouwvergunning verwacht. In de Zomerzone is in 2006 op basis van een distributie planologisch onderzoek (d.p.o.) gekeken naar de mogelijkheden voor o.a. ontwikkeling van een winkelcentrum aan het Beatrixplein. In Delftwijk is een ontwikkelaar geselecteerd die op basis van een vastgesteld Programma van Eisen het Marsmanplein gaat herontwikkelen. In het Stadsdeelhart Schalkwijk is de contractvorming afgerond en is een voorlopig stedenbouwkundig ontwerp opgesteld.

Projecten	Resultaten	Planning	Dekking	Betrokken partners
RES (regionaal)	- Samenwerkingsovereenkomst detailhandel & leisure - Uitvoeren samenwerkingsovereenkomst: regionale afstemming en versterking regionaal aanbod	- 2007 - 2007 e.v.	OPH-2	Regiogemeenten, provincie, Kamer van Koophandel
Binnenstad	- Opstellen en ondertekenen convenant binnenstad - Uitvoeren convenant binnenstad	- 2007 - 2007-2012	OPH-2, bijdragen partners, investeringsplan, subsidie ministerie EZ en provincie	City Haarlem, MKB, VEBH, Kamer van Koophandel
Centrum management	- Relatiebeheer met partners binnenstad & bewaken uitvoering convenant binnenstad	- 2007 e.v.	OPH-2	City Haarlem, MKB, VEBH, Kamer van Koophandel
Herstructurering wijkwinkelcentra:	- Oplevering Westergracht - Oplevering Zomerzone (Beatrixplein) - Oplevering Stadsdeelhart Schalkwijk - Oplevering Marsmanplein	- 2009/2010 - Na 2010 - Na 2010 - Na 2010	Diverse grondexploitaties, Rijkssubsidies, bijdragen corporaties, etc.	Winkeliersverenigingen, diverse ontwikkelaars, corporaties, ministeries van VROM en EZ

Toerisme, promotie en citymarketing

Haarlem is volgens het ministerie van EZ kansrijk voor toerisme. Uit onderzoek van het Nederlands Bureau voor Toerisme en Congressen (NBTC) blijkt dit ook: in 2005 was Haarlem na Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht, de meest bezochte stad door internationale verblijftoeristen. Het college wenst deze positie verder te benutten o.a. door een krachtiger promotie, door een verbeterd evenementenbeleid en door meer samenwerking met Amsterdam.

In 2006 is het Plan van Aanpak Toerisme en Promotie vastgesteld waarin de toeristische ambities van het college zijn verwoord. Als uitvloeisel hiervan zijn in 2006 gesprekken gestart met de stichting VVV Zuid-Kennemerland (VVVZK), de stichting Haarlem Promotie (Hapro), de centrum manager en Ondernemend Werven om te komen tot oprichting van één marketing, promotie en acquisitieorganisatie voor Haarlem met inbegrip van een loket voor toeristische informatievoorziening. De organisatie richt op het werven van bezoekers (waaronder toeristen) en bedrijven (arbeidsplaatsen) en ondersteunt samenwerking met en tussen evenementenorganisatoren, congresorganisatoren, cultuurpodia en musea. Voor internationale promotie wordt aansluiting gezocht bij Amsterdam.

Het is helaas niet gelukt in reeds in 2006 het evenementenbeleid op orde te krijgen. In 2007 zal opnieuw van een noodfonds gebruik gemaakt worden. In het college zijn wel afspraken gemaakt t.b.v. het structureel beschikbaar stellen van geld voor evenementen en is o.a. het bloemencorso voor Haarlem behouden. In 2007 volgt hiervan nadere uitwerking zodat de nieuwe gemeentelijke organisatie per 1 januari 2008 een goede start kan maken.

Projecten	Resultaten	Planning	Dekking	Betrokken partners
CityMarketing Haarlem (CMH)	- Fusie VVV/Hapro en samenwerking met ATCB - CMH operationeel (inclusief huisvesting)	- 2007 - 2008	OPH-2, algemene middelen, diverse bijdragen partners, sponsoring bedrijfsleven	Stichting VVVZK, stichting Hapro, Ondernemend Werven, partners Centrum management, cultuurpodia en musea
Parels in de Kroon	- Meer (regionale) bezoekers aan binnenstad	- 2007-2010	OPH-2	Stichting VVVZK, stichting Hapro, (CMH), partners Centrum management, cultuurpodia en musea
Evenementenbeleid op orde	- Betere dienstverlening aan organisatoren van evenementen	- 2007	OPH-2, per 2008 algemene middelen	i.e., evenementenorganisatoren
Versterken samenwerking regionaal en met Amsterdam	- Amsterdam Partners (evaluatie 2007) - Amsterdam Plus (evaluatie 2007) - NBTC (evaluatie 2007) - Toerisme Noord-Holland - ATCB (onderdeel project CMH)	- Evaluatie - Evaluatie - Evaluatie - Evaluatie	OPH-2	Stichting VVVZK, stichting Hapro, (CMH), Amsterdam Partners, Amsterdam Plus, NBTC, Toerisme Noord-Holland, ATCB
<i>OPH-2 (prestatie 50): eind 2009 20.000 extra verblijftoeristen</i>				
<i>OPH-2 (prestatie 51): eind 2009 100.000 extra dagbezoeken</i>				

Relatiebeheer met partners in de stad en de regio

Relatiebeheer is essentieel om te weten wat er speelt op het beleidsterrein EZ, om tot samenwerking te kunnen komen met het bedrijfsleven en/ of met andere overheden, om projecten te kunnen starten en om kansrijk te kunnen zijn voor subsidies. Op diverse terreinen is Haarlem op dit gebied reeds actief. In 2006 heeft versterking plaatsgevonden door te starten met een gestructureerd programma van individuele bedrijfsbezoeken door de verantwoordelijk portefeuillehouder en door agendalid te worden bij het ROA.

Geconstateerd kan worden dat Haarlem op het beleidsterrein EZ desondanks nog onvoldoende in beeld is. Voor 2007 en volgende jaren is het daarom in ieder geval van belang om de contacten met de provincie Noord-Holland en het ministerie van EZ aan te halen. Daarnaast wordt een economische topstructuur ingevoerd, samen met het georganiseerd bedrijfsleven, gericht op uitvoering van de economische agenda.

Projecten	Resultaten	Planning	Dekking	Betrokken partners
Economische topstructuur gemeente en georganiseerd bedrijfsleven	- Instellen economische topstructuur - Economische topstructuur regulier overleg t.b.v. uitvoering economische agenda	- 2007 - 2007 e.v.	Algemene middelen (personeelskosten)	Kamer van Koophandel, MKB, VNO-NCW, vakbonden
Individuele bedrijfsbezoeken	- Verbetering relatie met bedrijfsleven	- 2007 e.v.	Algemene middelen (personeelskosten)	Bedrijfsleven Haarlem (individuele bedrijven)
Regionaal Economisch Stimuleringsprogramma (RES)	- Afstemming beleidsterrein EZ t.b.v. samenwerking en diverse projecten (zie onderhavig uitvoeringsprogramma)	- 2007 e.v.	OPH-2, subsidie provincie, bijdragen regiogemeenten en Kamer van Koophandel	Gemeenten ZuidKennemerland, Haarlemmermeer (mogelijk IJmond), provincie, Kamer van Koophandel
ROA (agendalid)	- Afstemming beleidsterrein EZ t.b.v. samenwerking, eventuele projecten en subsidies	- 2007 e.v.	Algemene middelen (personeelskosten)	Gemeenten ROA
G27	- i.e.	- 2007 e.v.	Algemene middelen (personeelskosten)	27 grootste gemeenten van Nederland m.u.v. 4 grote steden
Provincie	- i.e.	- 2007 e.v.	Algemene middelen (personeelskosten)	Provincie Noord-Holland
Ministerie EZ	- i.e.	- 2007 e.v.	Algemene middelen (personeelskosten)	Ministerie EZ
Noordvleugel	- i.e. & trekkerschap creatieve industrie	- 2007 e.v.	Algemene middelen (personeelskosten)	Provincie, ministerie EZ, diverse gemeenten (w.o. A'dam)

Starters op weg

In 2006 heeft het college besloten een startersfonds in te stellen voor (creatieve) bedrijven. Het college is van mening dat de gemeente moet investeren in startende ondernemers. Het college wenst zich echter te beraden of een startersfond hiervoor het geëigende instrument is gezien de recente ervaringen met het startersfonds in Amsterdam (hoge proceskosten, weinig interesse bij bedrijven en een hoge faalkans). In 2007 volgen daarom nadere voorstellen over de wijze waarop de gemeente starters zal ondersteunen. Het college beraadt zich o.a. over deelname aan de Stichting Nieuwe Bedrijvigheid tezamen met de RES partners – deze stichting ondersteunt starters niet met subsidies of zachte leningen maar met advies(uren) – en over deelname aan het project ‘Fast Growers’ in het kader van de Noordvleugel – het project ondersteunt met name doorstarters; d.w.z bedrijven die een schaa sprong willen maken.

In 2006 zijn vanuit lopende projecten (Innovatieprogramma Waarderpolder, Haarlemse Start en coaching Noord-Holland) zo’n 40 starters ondersteund. Daarnaast wordt door Haarlem met name geïnvesteerd in het verruimen van de huisvestingsmogelijkheden voor starters door het mogelijk maken van bedrijfsverzamelgebouwen (zie speerpunt ‘ruimte voor bedrijven’).

Projecten	Resultaten	Planning	Dekking	Betrokken partners
Uitwerking starters op weg	- Formulering projecten t.b.v. ondersteuning starters	- 2007	OPH-2, p.m.	Kamer van Koophandel, p.m.
Innovatieprogramma Waarderpolder	- Ondersteuning 10 starters - Ondersteuning starters (jaarlijk 10 starters)	- 2007 - 2008 e.v.	Grondexploitatie Waarderpolder, OPH-2	Syntens, parkmanagement Waarderpolder, Industriekring Haarlem
Haarlemse Start	- Ondersteuning 9 starters - Ondersteuning starters (tweejaarlijks 9 starters)	- 2008 - 2010 (p.m.)	OPH-2, bijdragen diverse sponsors en (georganiseerd bedrijfsleven)	ABN-AMRO, Kamer van Koophandel, Nieuwe Lancee, Haarlems Dagblad en diverse individuele bedrijven (sponsors)
Stichting Nieuwe Bedrijvigheid (RES)	- Mogelijk: ondersteuning 8 starters - Ondersteuning starters (jaarlijk 10 starters)	- 2007 - 2008 e.v.	p.m.	RES gemeenten en gemeenten Noordvleugel, Kamer van Koophandel, Stichting Nieuwe Bedrijvigheid

OPH-2 (prestatie 47): eind 2009 zijn er 100 nieuwe (door)starters

Verbinden van onderwijs en arbeidsmarkt

Het verbinden van arbeidsmarkt en onderwijs door de drie partners Overheid, Onderwijs en Ondernemers (O3) verkeert nog in de beginfase. Weliswaar zijn er veel ideeën, overleggen en diverse projecten, maar het ontbreekt nog aan gezamenlijk gedragen ambities en een helder uitvoeringsprogramma. Voor de gemeente staan drie doelstellingen centraal. Prioriteiten dienen nog gesteld te worden:

- Afstemming van onderwijs en arbeidsmarkt t.b.v. het vitaal houden van de Haarlemse en regionale economie. Deze pijler richt zich op het hoger onderwijs en innovatie;
- Afstemming van onderwijs en arbeidsmarkt t.b.v. het voorkomen van schooluitval van (met name) VMBO leerlingen. Onderdeel hiervan is het verzorgen van meer stageplaatsen door het bedrijfsleven en het beter aan laten sluiten van opleidingen door het onderwijs bij de arbeids- en stagevraag uit het bedrijfsleven;
- Afstemming van onderwijs en arbeidsmarkt t.b.v. het verminderen van het aantal mensen dat is aangewezen op een (bijstands) uitkering.

T.b.v. het creëren een gezamenlijke aanpak op basis van gedeelde kennis en ambities, hebben de partners van het Regionaal Economisch Stimuleringsprogramma (RES) voorgesteld geld vrij te maken om tot een gezamenlijke aanpak te komen. In het voorjaar van 2007 zullen de betrokken partners en het college van B&W van Haarlem hierover een besluit nemen.

Projecten	Resultaten	Planning	Dekking	Betrokken partners
Platform Arbeidsmarkt en Onderwijs (PAO)	- Vastleggen opgave en ambitie partners, organisatie uitlijnen, projecten (her)formuleren - Uitvoering projecten (p.m.)	- 2007 - 2008 e.v.	OPH-2, subsidie provincie, bijdragen Kamer van Koophandel, regiogemeenten RES, p.m.	InHolland, NOVA, MKB, Kamer van Koophandel, regiogemeenten, p.m.
Stagemakelaar	- Meer stageplaatsen (p.m.)	- 2007	p.m.	InHolland, NOVA, Young MKB, p.m.

Bevorderen van innovatie en creativiteit

Haarlem is trekker van de creatieve as en kansrijk voor creatieve industrie. De aantrekkelijke historische binnenstad, het uitstekende woonklimaat, de cultuurpodia en het uitgaansleven bieden een goed vestigingsklimaat voor de creatieve klasse. Het is voor Haarlem vooral zaak er voor te zorgen dat de creatieve klasse niet alleen in Haarlem woont maar ook economisch actief is. Onontbeerlijk daarvoor is de aanwezigheid van bedrijfsruimte. Mede daarom is in 2006 geïnvesteerd in diverse projecten voor bedrijfsverzamelgebouwen (zie speerpunt 'ruimte voor bedrijven'). Daarnaast heeft het college gekozen voor deelname aan het project 'digitale marktplaats'; een project in het kader van het Noordvleugelprogramma 'pieken in de delta'. Dit project beoogt vraagbundeling te organiseren van bedrijven voor breedband, waarbij de inzet is op lage kosten, het verbinden van breedbandnetwerken op Noordvleugelschaal en open netwerken. Deze inzet, die elders reeds succesvol is gebeleden, is essentieel om een zo groot mogelijk economische profijt te hebben van breedband. Daarnaast neemt Haarlem deel aan het Innovatieplatform Haarlem – een recent initiatief van de Haarlemse industrie om de innovatie in Haarlem te bevorderen.

Het trekkerschap van de creatieve as in het kader van de Noordvleugel maakt Haarlem niet alleen kansrijker voor het verkrijgen van subsidies, maar zorgt er ook voor dat het imago van Haarlem als 'creatieve stad' wordt versterkt. Het college meent dat de sector voor Haarlem interessant perspectief biedt en zal hier in de komende verkenning van de economische positie van Haarlem in de Noordelijke Randstad dan ook extra aandacht aan besteden.

Projecten	Resultaten	Planning	Dekking	Betrokken partners
Trekkerschap creatieve industrie Noordvleugel	- Stimuleren creatieve industrie in Haarlem en versterken regionale samenwerking Noordvleugel	- 2007 e.v.	OPH-2 (diverse projecten)	Noordvleugelgemeenten, provincie, ministerie EZ, A'dam, Zaanstad, Utrecht, Hilversum, Immovater, AIM
Breedband (digitale marktplaats)	- Faciliteren breedbandontwikkeling in Haarlem (start vermoedelijk Waarderpolder)	- 2009	OPH-2, bijdragen bedrijfsleven, subsidie ministerie EZ	IMMovator, parkmanagement Waarderpolder, Industriekring Haarlem
Innovatieplatform Haarlem	- Stimuleren innovatie in Haarlem, p.m.	- 2007 e.v.	p.m.	Grote Haarlemse industriële bedrijven, InHolland, Kamer van Koophandel
Bedrijfsverzamelgebouwen (zie speerpunt 2)	- zie speerpunt 2	- zie speerpunt 2	zie speerpunt 2	zie speerpunt 2

OPH-2 (prestatie 45): Eén vraagbundelingstraject, gericht op het aansluiten van (semi-) publieke instellingen en bedrijven op breedband

Een bereikbare (binnen)stad

Voor het economisch functioneren van Haarlem zijn een goede bereikbaarheid en voldoende parkeerfaciliteiten essentieel. Er lopen daarom diverse onderzoeken om de inzet op deze twee belangrijke terreinen scherp te krijgen. Het college kiest in ieder geval voor uitvoering van de herinrichting van het Stationsplein, voor realisering van de Rode Loper (een herkenbare langzaamverkeersverbinding van het Stationsplein naar Grote Markt) en voor invoering van een nieuwe parkeerverwijssystem. Al deze initiatieven dragen bij aan het verbeteren van de bereikbaarheid van de binnenstad. De mogelijkheden voor een parkeergarage onder de Nieuwe Gracht – waarbij ook private investeerders een rol kunnen krijgen – worden momenteel verkend.

Het college meent dat ook de regionale bereikbaarheid van Haarlem – in relatie tot de ruimtelijke ordening - meer aandacht behoeft, met name ook in het perspectief van Haarlem als onderdeel van de netwerkeconomie van de Noordelijk Randstad. Het college zal in de komende verkenning van de economische positie van Haarlem in de Noordelijke Randstad dan ook extra aandacht besteden aan de regionale bereikbaarheid.

Projecten	Resultaten	Planning	Dekking	Betrokken partners
Stationsplein	- Aantrekkelijke inrichting Stationsplein en verbetering bereikbaarheid, veiligheid en beleving bezoekers	- 2010	IP, OPH-2, diverse subsidies Rijk, BONroute, provincie	NS Vastgoed, Prorail, provincie
Rode Loper	- Aantrekkelijke inrichting route Stationsplein Grote Markt en verbetering bereikbaarheid, veiligheid en beleving	- 2010	IP, OPH-2, diverse subsidies Rijk en provincie	p.m. (participatie bewoners en detailhandel/ horeca)
Parkeergarage Nieuwe Gracht	- Ongeveer 700 parkeerplaatsen (deels t.b.v. bezoekers van Haarlem)	- 2012	p.m.	Private investeerders, p.m.
Parkeerverwijssystem	- Een voor bezoekers van Haarlem helder en herkenbaar parkeerverwijssystem	- 2008	Investeringsplan	n.v.t. (uitvoering gemeentelijk parkeerbeleid)
Onderzoek verbetering werking parkeertarieven	- Betere afstemming aanbod parkeren op vraag (d.m.v. tariefsdifferentiatie parkeergarages, zo nodig bijstelling parkeertarieven (benchmark) en afrekenen in kleiner tijdseenheden (b.v. 20 minuten i.p.v. 1 uur)).	- 2007 e.v.	Algemene middelen, p.m.	n.v.t. (uitvoering gemeentelijk parkeerbeleid)
Regionale samenwerking Dyn. Verkeers Management	- Verbetering bereikbaarheid kust, regio en binnenstad	- 2007 e.v.	Algemene Middelen p.m.	Regiogemeenten, provincie
Uitbouwen netwerk Hoogw. Openbaar Vervoer (HOV)	- Verbetering (regionale) bereikbaarheid binnenstad (o.a. Zuidtangent	- 2007 e.v.	Algemene Middelen BONroute, provincie	Provincie, Noordvleugelgemeenten
Regionale bereikbaarheid	- Helderheid over inzet Haarlem v.w.b. regionale bereikbaarheid OV en auto	- 2007 e.v.	p.m.	Regiogemeenten, provincie

OPH-2 (prestatie 45): Eén vraagbundelingstraject, gericht op het aansluiten van (semi-) publieke instellingen en bedrijven op breedband

Veiligheid

Op veiligheidsgebied wordt door de gemeente met winkeliers, de politie, de Kamer van Koophandel, MKB en het Hoofdproductschap Detailhandel gewerkt aan diverse projecten die beogen de veiligheid in wijkwinkelcentra en de binnenstad te verhogen. Uit een recente evaluatie blijkt dat betrokken partijen enthousiast zijn over de aanpak en de bereikte resultaten. De veiligheid(sbeleving) is verbeterd.

In de regio Kennemerland was tot voor kort nog geen Regionaal Platform Criminaliteitsbestrijding (RPC) operationeel. Eind 2006 zijn de eerste stappen gezet om de regionale veiligheidsaanpak een meer gestructureerd karakter te geven door oprichting van het Regionaal Platform Criminaliteitsbestrijding (RPC). In de komende jaren zal hieraan een vervolg worden gegeven.

Projecten	Resultaten	Planning	Dekking	Betrokken partners
Regionaal Platform Criminaliteitsbestrijding (RPC)	- intentieovereenkomst oprichting RPC - uitvoering intentieovereenkomst (projecten p.m.)	- 2007 - 2007 e.v.	Centrum voor Criminaliteitsbestrijding (Rijk)	Regiogemeenten Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer, politie, MKB, Kamer van Koophandel
Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO)	- 1 ^e ster Binnenstad & behoud (d.w.z. regulier vervolg)	- 2005 e.v.	OPH-2, Kamer van Koophandel, winkeliers	Kamer van Koophandel, City Haarlem, MKB, VEBH, Kamer van Koophandel, politie
	- 1 ^e ster Amsterdamstraat & behoud (d.w.z. regulier vervolg)	- 2005 e.v.	OPH-2, Kamer van Koophandel, winkeliers	Kamer van Koophandel, winkeliersvereniging, politie
	- 1 ^e ster Marsmanplein & behoud (d.w.z. regulier vervolg)	- 2007 e.v.	OPH-2, Kamer van Koophandel, winkeliers	Kamer van Koophandel, winkeliersvereniging, politie, Hoofdproductschap Detailhandel
	- 1 ^e ster Stadsdeelhart & behoud (d.w.z. regulier vervolg)	- 2007 e.v.	OPH-2, Kamer van Koophandel, winkeliers	Kamer van Koophandel, winkeliersvereniging, politie, Hoofdproductschap Detailhandel
Project Veilig Uitgaan Uitvoering van de wet BiBob	- Een veilige Binnenstad door vermindering overlast door uitgaanspubliek in de horeca	- 2007 e.v.	OPH-2, algemene middelen	Kamer van Koophandel, parkmanagement, Industriekring Haarlem
	- Tegengaan malafide ondernemingen (m.n. bij horeca en prostitutiegelegenheden)	- 2007 ev.	OPH-2, algemene middelen	Koninklijke Horeca Nederland, afdeling Haarlem, politie, O.M. Koninklijke Horeca Nederland, afdeling Haarlem, politie, O.M.
<i>OPH-2 (prestatie 43): eind 2009 5% minder delicten in wijkwinkelcentra</i>				
<i>OPH-2 (prestatie 44): aantal aangiftes op één binnenstedelijk bedrijventerrein met 25% verminderd</i>				

Beleid

Retouradres Postbus 741, 2003 RS Haarlem

De leden van de Commissie Ontwikkeling

Datum 14 september 2006
Ons kenmerk SO/BD/2006/835
Contactpersoon M.V. van Baarsen
Doorkiesnummer 023-5113556
E-mail m.baarsen@haarlem.nl
Onderwerp Economie, Toerisme en Promotie

Geachte leden van de Commissie Ontwikkeling,

Als burgemeester van Haarlem heb ik het voorrecht naast de ‘gewone’ taken van een burgemeester tevens verantwoordelijk te zijn voor de portefeuille economie, toerisme en promotie. In de afgelopen maanden heb ik mij breed georiënteerd op het beleidsterrein. Ik heb met vele stakeholders gesproken. Zowel binnen de eigen organisatie als bij de Haarlemse lokale partners en daarbuiten proef ik enthousiasme voor het versterken van de Haarlemse economie. Maar ik heb ook kritische kanttekeningen gehoord. Gelukkig gaan deze kritische kanttekeningen veelal vergezeld van goede ideeën voor verbetering.

Samen met de raadscommissie wil het College graag een nieuwe start maken ten aanzien van het economisch beleid. In deze brief wordt een agenda van te ondernemen activiteiten voorgesteld. De brief is niet alleen bedoeld voor het bestuur en de ambtelijke organisatie, maar zal ook gebruikt worden om aan andere belangstellenden en belanghebbenden (ondernemers, organisaties uit het bedrijfsleven e.d.) duidelijk te maken wat de gemeente doet. Met de activiteiten in de agenda geven wij uitvoering aan de ambities uit het coalitieakkoord en aan de afspraken die Haarlem heeft gemaakt met het Rijk.

Ook wordt in deze brief kort stilgestaan bij ‘de staat van Haarlem’ op economisch terrein en bij de rol die de gemeente Haarlem op het beleidsterrein speelt. Beide aspecten vindt het College van wezenlijk belang. Het is immers de staat van de economie die bepalend is voor de noodzaak om als overheid al dan niet in te grijpen. En het is de kunst om dit als gemeente te doen vanuit de (beperkte) rol die de overheid past.

Een aantal zaken zal u niet onbekend voorkomen, want ook nu al wordt veel werk verzet. Het zal de kunst zijn om, binnen de beperkte financiële ruimte en een krimpende formatie, de ambities toch waar te maken.

Samen denken en samen werken met u, partners in de stad en de regio is daarbij van cruciaal belang.

De staat van de Haarlemse economie

De werkloosheid ligt in Haarlem lager dan gemiddeld in Nederland. Dit positieve gegeven is echter geen reden om achterover te leunen. Integendeel, want de Haarlemse economie is kwetsbaar. De economische groei en de groei van de werkgelegenheid zijn in Haarlem in de afgelopen jaren sterk achtergebleven bij die van de rest van Nederland. Dit geldt ook voor een sector als de creatieve industrie die in Nederland juist sterke groei vertoont. Daarnaast geldt dat Haarlem in belangrijke mate afhankelijk is van de overheid als werkgever. Juist de overheid slinkt af. Tot slot is sprake van een grote uitgaande pendel; de werkgelegenheid van veel Haarlemmers bevindt zich buiten Haarlem. Dit leidt tot congestie, maar ook tot een zwakkere positie voor laaggeschoolden op de Haarlemse arbeidsmarkt.

Gelukkig zijn er ook kansen. Kansen die we kunnen benutten om de kwetsbaarheid van de Haarlemse economie te verminderen. Haarlem is strategisch gelegen nabij Amsterdam, Schiphol en de aantrekkelijke kustzone, heeft een uitstekend en gewild woonklimaat, heeft een prachtige monumentale binnenstad en is goed bereikbaar met NS en Zuidtangent. Met de nieuwe A5 is ook de aansluiting op het nationale hoofdwegennet verbeterd. De stad wordt omgeven door bijzondere landschappelijke en cultuurhistorische waarden. De rijkdom aan erfgoed, en de uitgebreide culturele infrastructuur hebben een (inter)nationale en (boven)regionale betekenis. Haarlem beschikt ook over een hoog opgeleide beroepsbevolking en is traditioneel sterk in economisch kansrijke sectoren als zakelijke dienstverlening, toerisme, industrie, gezondheidszorg en de creatieve en kennisindustrie.

Als lokale overheid moeten we aansluiting zoeken bij de kracht van Haarlem en de kansen die er daardoor zijn.

Werk, weerbaarheid, welvaart en een vitale stad

Het is van wezenlijk belang om goed voor ogen te hebben waarom je er als gemeente voor kiest om ambtelijke inzet en geld te investeren in economie, toerisme en promotie. In de visie van het College staat economische ontwikkeling voor **werkgelegenheid**. Werkgelegenheid betekent maatschappelijke participatie, inkomen en sociale vooruitgang. Een sterke economie biedt mensen kansen op een beter leven.

Economische ontwikkeling betekent ook **weerbaarheid**. Een weerbare stad weet slechtere tijden op te vangen, bedreigingen om te buigen, zodat mensen er blijven werken en wonen. Een stad zonder ernstige leegstand, verpaupering of onveiligheid.

En economische ontwikkeling betekent **welvaart op de lange termijn**. Nederland concurreert wereldwijd voor behoud en versterking van haar positie op het gebied van handel, logistiek, kennis en innovatie. Haarlem speelt hierin een rol als onderdeel van de Metropool Amsterdam (Amsterdam en omgeving).

Economische ontwikkeling staat, tot slot, ook voor **vitaliteit**. Een vitale stad trekt kansen aan, weet zich te profileren en nieuwe ontwikkelingen in haar voordeel om te buigen; is een stad waar mensen zich willen vestigen om te werken of te wonen; zorgt voor draagvlak voor voorzieningen, levendigheid, leefbaarheid en veiligheid.

De rol van de gemeente

Een goed functionerende economie creëer je als overheid niet zelf. Ook de promotie van de stad en het versterken van de toeristische sector doe je niet als overheid alleen. Het zijn de bedrijven die zorgen voor economische groei, voor innovatie en voor werkgelegenheid. En het zijn de burgers, bedrijven en instellingen in de stad die trots zijn op Haarlem en die die trots ook naar buiten toe uitdragen. Als gemeente kun je echter wel een bijdrage leveren aan het functioneren van de lokale economie, aan versterking van de toeristische sector en – niet in de laatste plaats - aan de promotie van de stad. Het College kiest er daarom voor te investeren in economie, toerisme en promotie.

Werk door economische groei en innovatie

De investeringen richten zich primair op het verbeteren van de werkgelegenheid. Werkgelegenheid is daarmee de belangrijkste doelstelling van het beleid en de activiteiten op het gebied van economie, toerisme en promotie. Het creëren van voldoende werkgelegenheid is echter geen primaire overheidstaak, sterker, de mogelijkheden om banen te creëren zijn voor de (lokale) overheid zeer beperkt. Groei van de werkgelegenheid kun je als lokale overheid echter wel stimuleren, namelijk door bij te dragen aan de randvoorwaarden die nodig zijn voor economische groei en innovatie. Economische groei draagt rechtstreeks bij aan vergroting van de werkgelegenheid en innovatie zorgt er voor dat de lokale economie over voldoende veerkracht beschikt om zich te kunnen blijven ontwikkelen.

Hoe investeert de gemeente in de Haarlemse economie?

Het op orde hebben van de eigen, gemeentelijke dienstverlening aan ondernemers is een absolute randvoorwaarde voor het economisch functioneren van de stad. Maar de gemeente kan meer doen. Niet alleen een goede gemeentelijke dienstverlening trekt bedrijven naar de stad. Ook door optimalisatie van de ruimtelijke randvoorwaarden voor bedrijfsvestiging, door te zorgen voor een prettig woonklimaat voor de medewerkers van bedrijven, door gericht te investeren in verbetering van de openbare ruimte en in cultuurpodia, door te kiezen voor extra parkeergelegenheid en een goede ontsluiting, door versterking van de toeristische sector, door je gezicht te laten zien in de stad en in de regio en door gezamenlijk met de partners in de stad uit te dragen waar Haarlem voor staat, kunnen we een bijdrage leveren aan de Haarlemse economie. Al deze onderdelen maken een vitale stad.

De gemeente Haarlem kent haar rol en pakt deze ook. De afgelopen jaren zijn al vele activiteiten ondernomen. Maar er zijn ook verbeteringen mogelijk. Die verbeteringen liggen vooral op het terrein van versterking van de samenwerking met de lokale partners in de stad, in het verder verbeteren van de dienstverlening aan ondernemers, in het meer zichtbaar maken van wat de gemeente Haarlem doet op het terrein van economie, toerisme en promotie, waarom zij dit doet en wat de samenhang is tussen de vele inspanningen die worden verricht en tot slot in een betere regionale positionering van Haarlem.

De economische agenda

De Haarlemse inspanningen op het beleidsterrein economie, toerisme en promotie zijn voor een belangrijk deel onderdeel van het Ontwikkelingsprogramma Haarlem (OPH-2). Het College gaat hiermee verder, maar doet ook aanvullingen en legt andere accenten. Een radicale breuk met het verleden is niet goed en ook niet nodig. Maar om op het beleidsterrein tot versterking te komen, is het wel nodig om accenten te verleggen en speerpunten te benoemen. Het College heeft daarbij de volgende agenda voor ogen voor de komende jaren:

- Gemeentelijke dienstverlening op orde
- Ruimte voor bedrijven
- Oog voor detailhandel
- Toerisme, promotie en city-marketing
- Relatiebeheer met partners in de stad en de regio
- Starters op weg
- Verbinden van onderwijs en werk
- Bevorderen van innovatie en creativiteit
- Een bereikbare (binnen)stad

Hieronder zijn de agendapunten voor de huidige collegeperiode benoemd, is aangegeven welke activiteiten daarbij horen en welke concrete resultaten worden behaald en zijn de daarmee samenhangende prestaties in het kader van het Ontwikkelingsprogramma Haarlem (OPH-2) verwoord.

Gemeentelijke dienstverlening op orde

Een goede gemeentelijke dienstverlening aan ondernemers is een primaire gemeentelijke verantwoordelijkheid. Om de gemeentelijke dienstverlening aan het bedrijfsleven te verbeteren is bij de Publieksdienst aan de Zijlsingel in 2006 een bedrijvenloket ingericht en wordt ook de digitale dienstverlening verbeterd. Onder gemeentelijke dienstverlening wordt ook verstaan de inzet op de toeleiding naar werk en de ondersteuning en begeleiding van uitkeringsgerechtigden die willen ondernemen. Tevens wordt in 2007 bekeken welke mogelijkheden er zijn voor lokale deregulering. Het project Ondernemend Werven is geëvalueerd. Binnenkort volgt naar aanleiding van de evaluatie een voorstel of en hoe dit project zal worden gecontinueerd.

- OPH-2 (prestatie 46): eind 2009 is de tevredenheid van ondernemers over de gemeentelijke dienstverlening gestegen van 6.3 naar 6.5

Ruimte voor bedrijven

Het bedrijfsleven dient gefaciliteerd te worden door de ruimtelijke mogelijkheden voor bedrijfsvestiging te bieden en door te zorgen voor een goede ontsluiting en parkeermogelijkheden. Dat dit in een stad als Haarlem niet altijd eenvoudig is, is evident. Toch zijn er wel mogelijkheden. Onze inzet is gericht op:

1. Verruiming van het aanbod van hoogwaardig bedrijventerrein met name in de Waarderpolder;
2. Het mogelijk maken van bedrijfsverzamelgebouwen voor startende en creatieve ondernemers,
3. Ruimtereservering voor nieuwe kantoren.

Concreet gaat het bij de eerste activiteit om verbetering van de ontsluiting van de Waarderpolder (o.a. door realisering van de Schoterbrug in 2008), krachtige voortzetting van de herstructurering van de Waarderpolder en uitgifte van extra bedrijventerrein, regionale samenwerking in het kader van de RES (Regionaal Economisch Stimuleringsprogramma) teneinde te komen tot specialisatie van de Waarderpolder als hoogwaardig bedrijventerrein (waaronder versterking zorgsector), doorontwikkeling van Nieuwe Energie en Minckelersweg en herontwikkeling van de Noordkop van de Waarderpolder. De investeringen van de afgelopen jaren in grote infrastructurele projecten in de Waarderpolder heeft goede resultaten opgeleverd. Meer hierover kunt u vinden in de Evaluatie Waarderpolder.

Ten behoeve van het realiseren van meer bedrijfsverzamelgebouwen worden al diverse initiatieven ontplooid, zoals het realiseren van bedrijfsverzamelgebouwen in de Waarderpolder bij Nieuwe Energie en door ontwikkelaar INOG., omzetting van de voormalige huishoudschool aan de Voorhelmstraat tot een combinatie van cultuur en kleinschalige bedrijvigheid en de oprichting van een leerbedrijf (in 2006) en startercentrum in het voormalige postkantoor.

Langdurige leegstand van kantoren en bedrijfsruimtes is maatschappelijk ongewenst. Het goed regionaal afstemmen van nieuwe kantoorplannen op de vraag - zoals Haarlem in Plabeka-verband heeft afgesproken - is belangrijk om leegstand te voorkomen. Daarom kiest het College voor een getemporiseerde, op de vraag afgestemde, ontwikkeling van de kantoorlocaties in de Spoorzone en aan de noordkant van Schalkwijk in samenspraak met de partners in Noordvleugelverband. Daarnaast ben ik blij dat er een landelijk initiatiefwetsvoorstel in de maak is voor fiscale maatregelen om hergebruik van leegstaand commercieel vastgoed te stimuleren. Via landelijke organisaties zoals het Neprom heeft het gemeentebestuur een globaal inzicht in de leegstand van kantoren in Haarlem.

- OPH-2 (prestatie 42): eind 2009 plus 5 ha nieuw regionale bedrijventerrein
- OPH-2 (prestatie 47): eind 2009 plus 3,5 ha geherstructureerd bedrijventerrein
- OPH-2 (prestatie 48): eind 2009 toename 2.500 m2. Bedrijfsverzamelgebouwen
- OPH-2 (prestatie 51): eind 2009 is de congestie in de Waarderpolder en toeleidende wegen met 10% verminderd, onder andere door doelgroepvoorzieningen

Oog voor detailhandel

Onze inzet op het gebied van de detailhandel is tweeledig:

1. Bijdragen aan een levensvatbare, herkenbare en economisch succesvolle Haarlemse binnenstad (behoud predikaat beste winkelstad van Nederland) door regionale afstemming binnen de RES en door lokale branchering.
2. Bijdragen aan levensvatbare wijkwinkelcentra door middel van het lokale detailhandelsbeleid (in 2007 o.a. helderheid over de nieuwe winkelstructuur in Haarlem Oost), door stedelijke herstructurering (Marsmanplein, Stadsdeelhart Schalkwijk, Westergracht) en door de projecten Samen Veilig Ondernemen (in 2007 onder andere verkrijgen keurmerk voor Marsmanplein).

- OPH-2 (prestatie 43): eind 2009 5% minder delicten in wijkwinkelcentra¹
- OPH-2 (prestatie 44): aantal aangiftes op één binnenstedelijk bedrijventerrein met 25% verminderd²

Toerisme, promotie en citymarketing

Haarlem is, zo blijkt uit onderzoek van het ministerie van EZ, zeer kansrijk voor versterking van de toeristische sector, een sector die relatief veel werkgelegenheid biedt, ook voor lager opgeleiden. Bevordering van het (internationale) toerisme zorgt voor meer mensen die langer blijven en meer besteden. Het coalitieakkoord is helder over twee zaken die hiervoor in ieder geval nodig zijn: een fusie van de VVV en Hapro en samenwerking met Amsterdam (ATCB) voor bevordering van het internationale toerisme. Een plan van aanpak om te komen tot één organisatie die de promotie en citymarketing ter hand neemt is nu in voorbereiding.

Promotie is echter alleen succesvol als de stad aantrekkelijk is voor toerisme. Met haar historische binnenstad, culturele aanbod, vele monumenten, prachtige winkelassortiment, horeca en ligging nabij Amsterdam en het strand behoort Haarlem wat dit betreft tot de top van de middelgrote Nederlandse steden. Om tot de top te blijven behoren, hoort Haarlem echter ook het belang in te zien van evenementen voor het economische functioneren en voor promotie. Dat geldt overigens niet alleen voor de gemeente Haarlem, maar ook voor het bedrijfsleven.

Voor het eind van dit jaar legt het College een nota aan u voor over nut en noodzaak van evenementen in relatie tot de economie en een vitale stad. In de nota wordt het Haarlemse beleid met betrekking tot evenementen vastgelegd en eventueel zal een evenementenfonds worden ingesteld.

- OPH-2 (prestatie 50): eind 2009 20.000 extra verblijftoeristen
- OPH-2 (prestatie 51): eind 2009 100.000 extra dagbezoeken

Een belangrijk signaal van het bedrijfsleven is dat Haarlem als economische entiteit minder goed herkenbaar is en nog te weinig krachtig en zelfbewust naar buiten toe opereert. ‘Citymarketing’ wordt echter steeds belangrijker. Om als stad herkenbaar te zijn - ook regionaal en (inter)nationaal – is het allereerst van belang te bepalen wat het profiel is van de stad en welke sterke en zwakke punten daarbij horen.

Ook voor ‘citymarketing’ is samenwerking belangrijk, zeker daar waar de promotie een internationaal karakter heeft. Samenwerking met het (georganiseerd) bedrijfsleven, maar zeker ook met andere lokale en provinciale overheden ligt voor de hand. Haarlem kan haar unieke ligging in de nabijheid van Amsterdam, Schiphol en IJmond nog beter benutten. Haarlem neemt reeds deel aan Amsterdam Partners en het NBTC (Nederlands Bureau voor Toerisme & Congressen). Maar ook een sterkere profilering in Noordvleugelverband, onder meer als trekker van de ‘Creatieve As’, kan Haarlem voordeel opleveren.

---

¹ Mogelijk volgt in overleg met ministerie van EZ wijziging van de prestatie in ‘behalen keurmerk Samen Veilig Ondernemen’.

² Waarschijnlijk volgt in overleg met ministerie uitwerking voor de Waarderpolder.

Relatiebeheer met partners in de stad en de regio

Samenwerking met het (georganiseerd) bedrijfsleven op basis van een gezamenlijke agenda is één van de speerpunten van het coalitieakkoord. Essentieel hiervoor is dat er sprake is van een goed relatiebeheer door regelmatige en deels reguliere contacten. Individuele bedrijfsbezoeken door de portefeuillehouder en regelmatig overleg met het georganiseerd bedrijfsleven verbindt gemeente en bedrijfsleven met elkaar.

Samenwerking op het terrein van economie, toerisme en promotie is niet alleen noodzakelijk met het (georganiseerd) bedrijfsleven in Haarlem, maar ook met andere overheden in de regio en landelijk. Economie houdt niet op bij de gemeentegrenzen. De verschillende lokale overheden hebben elkaar nodig en kunnen elkaar versterken. Van belang acht ik daarbij de regionale samenwerking in het kader van de RES op het niveau van Zuid-Kennemerland, waar nodig afstemming op economische thema's met Velsen en de Haarlemmermeer (regionaal) en een krachtige deelname van Haarlem in de Noordvleugel t.b.v. de nationale en internationale profilering. Ook deelname van Haarlem aan de G27 versterkt de positie van Haarlem in de regio en landelijk. Eventuele participatie van Haarlem aan de ROA (Regionaal Orgaan Amsterdam) moet nader op zijn merites worden bekeken.

Starters op weg

Starters en jonge ondernemers zijn van wezenlijk belang voor de vitaliteit van de Haarlemse economie. De gemeente is daarom in gesprek met enkele banken om te komen tot een startersfonds voor (creatieve) bedrijven (2007). Daarnaast ondersteunt Haarlem starters in het kader van de tweejaarlijkse wedstrijd voor startende ondernemers 'Haarlemse Start', ondersteunt het project 'coaching Noord-Holland' en participeert in het door het bedrijfsleven geïnitieerde innovatieprogramma Waarderpolder. Het eerder in mijn brief genoemde leerbedrijf en het in de navolgende jaren op te richten starterscentrum, bieden geschikte, betaalbare werkplekken voor jonge ondernemers.

- OPH-2 (prestatie 47): eind 2009 zijn er 100 nieuwe (door)starters

Verbinden van onderwijs en werk

Een goed functionerende economie zorgt voor een goede arbeidsmarkt en voorkomt daarmee dat mensen in de bijstand geraken en biedt de mogelijkheid voor bijstandsgerechtigden om uit te stromen naar de arbeidsmarkt. Voldoende werkgelegenheid is voor Haarlem dus van levensbelang. Er zijn momenteel velerlei initiatieven vanuit het onderwijs, de overheid en ondernemers – in de wandelgangen O3 - om ervoor te zorgen dat enerzijds (VMBO) schooluitval wordt voorkomen en anderzijds de aansluiting tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt verbetert. Door initiatieven als het leerbedrijf, de leerwerkbanen bij het project Nieuwe Energie en door deelname aan de digitale vacature- en stagebank in het kader van het innovatieprogramma Waarderpolder, draagt de gemeente Haarlem bij aan het versterken van de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Ik wil op dit terrein twee verbeteringen in gang zetten. Ten eerste heel concreet door instelling van een stagemakelaar, zoals ook in het coalitieakkoord is afgesproken. Maar daarnaast meer structureel, door in 2007 met het onderwijs en het georganiseerd bedrijfsleven

in kaart te brengen welke initiatieven er zoal bestaan op het thema onderwijs en arbeidsmarkt om te bezien of er lacunes bestaan dan wel dubbels en daarmee te bepalen waar verbetering en versterking mogelijk en nodig is.

Bevorderen van innovatie en creativiteit

De creatieve industrie is als sector zeer kansrijk voor groei en innovatie. Bevordering van de creatieve industrie is daarmee een prioriteit voor het college van B&W. Nog dit jaar kan in het voormalige Postkantoor het leerbedrijf worden geopend, waarin door de gemeente wordt samengewerkt met In-Holland t.b.v. het creëren van werkplekken voor stages vanuit het bedrijfsleven, mogelijk in 2007 of 2008 gevolgd door een startercentrum dat kan fungeren als incubator voor de creatieve industrie. Ook de projecten bij Nieuwe Energie (oplevering in de periode 2006-2012), de bedrijfsverzamelgebouwen in de Waarderpolder van ontwikkelaar INOG. en omzetting van de voormalige huishoudschool aan de Voorhelmstraat tot een combinatie van bedrijvigheid en cultuur (2007), zijn belangrijk voor versterking van de creatieve sector.

Ook voor de creatieve industrie geldt dat regionale samenwerking belangrijk is. In Noordvleugelverband is Haarlem trekker van de Creatieve As. Onlangs zijn er vanuit de Noordvleugel ideeën gelanceerd om te komen tot samenwerking op het terrein van breedband, een belangrijk medium voor veel creatieve ondernemers. Het college van B&W overweegt om aan de initiatieffase deel te nemen. Ook op het gebied van netwerkbijeenkomsten voor creatieve ondernemers, coaching, herontwikkeling van oude industriegebieden tot creatieve bedrijventerreinen (onder meer Nieuwe Energie) en promotie zijn er in Noordvleugelverband kansen voor Haarlem. U zult hierover in nader de komende tijd worden geïnformeerd.

- OPH-2 (prestatie 45): Eén vraagbundelingstraject, gericht op het aansluiten van (semi-) publieke instellingen en bedrijven op breedband

De bereikbare (binnen)stad

De Haarlemse binnenstad speelt een essentiële rol als toeristische trekker, maar is ook voor de Haarlemmers zelf van belang. Alleen een goed bereikbare (binnen)stad met voldoende parkeergelegenheid is immers in staat het predikaat 'beste winkelstad' te behouden. Verdere investeringen in infrastructuur en parkeren zijn nodig, maar niet door Haarlem zelf op te brengen. Haarlem is hiervoor aangewezen op externe partners (private investeerders en provinciale en Rijksoverheid). Dit is dus echt een kwestie van de lange adem. Investeringen in de openbare ruimte worden door Haarlem actief opgepakt. Voor de komende jaren staan onder meer 'de rode loper' (de langzaamverkeerszone van Stationsplein naar Grote Markt) en de aanpak van het Stationsplein zelf op de agenda.

Van belang voor het economisch functioneren van de binnenstad is dat de samenwerking met het georganiseerde bedrijfsleven in de Centrum Management Groep wordt gecontinueerd. In 2007 zal door de Centrum Management Groep, ondersteund met gemeentelijke inzet van OPH-2 gelden, gestart worden met uitvoering van het communicatieplan 'Parels in de Kroon'. Tevens zal de onlangs ingestelde brancheringscommissie adviseren over nieuwe winkelvestigingen om zodoende het aanbod gevarieerd te houden. Ook kan in 2007 worden begonnen met

de uitvoering van een nieuw convenant voor de binnenstad waarin de samenwerking tussen gemeente en een georganiseerd bedrijfsleven is bezegeld.

De Haarlemse economie in de regio

Ambitieuze steden bieden burgers een prettige woonomgeving en bedrijven een goed investeringsklimaat. Om een stad of regio optimaal te ontwikkelen zijn een heldere koers, krachtig uitvoeringsgericht beleid en programmering nodig. Dit vereist inzicht in problemen, krachten, uitdagingen en oplossingen; inzicht in het functioneren van de stad en kennis van concurrerende steden en van gebieden waarmee wordt samengewerkt. Om het economisch beleid effectief te kunnen vormgeven is het belangrijk meer zicht te krijgen op de positie van Haarlem in de (netwerk)economie van de Noordelijke Randstad. Wat zijn voor Haarlem de sterke punten waarop voor Haarlem kansen liggen op economisch terrein. Ook voor een effectieve promotie en city-marketing is het van belang hier meer zicht op te krijgen. Daarom zal het College een verkenning van de economische kansen van Haarlem in de Noordelijke Randstad opstellen.

Tot slot

Het College wil inzetten op bovenstaande agenda en activiteiten om daarmee bij te dragen aan een gezonde Haarlemse economie. Geen nieuw beleid, maar concentreren op de uitvoering.

Om goed zicht te hebben op het economisch functioneren van Haarlem en op de resultaten van onze inzet, overweegt het College - in aanvulling op de prestaties uit het Ontwikkelingsprogramma Haarlem - een economische barometer in te voeren. In andere steden is dit een aansprekend meetinstrument gebleken. Ik kom hier binnenkort op terug.

Het in deze brief geformuleerde programma economie, toerisme en promotie vormt een aanzet van het College van B&W voor een krachtige economische agenda voor Haarlem. Maar zoals gezegd, een bloeiende economie en vitale stad wordt maar in beperkte mate door de overheid gerealiseerd. De Haarlemse gemeenteraad en onze economische partners in de stad moeten zich in deze economische agenda herkennen en zich achter het uitvoeringsprogramma kunnen scharen. Het College nodigt u dan ook uit om uw mening over dit programma te geven. Uiteraard zal ook aan de partners in de stad worden gevraagd of zij zich in het programma herkennen en welke rol zij willen en kunnen spelen bij het realiseren van de Haarlemse economische ambities.

met vriendelijke groet,

Namens het college van burgemeester en wethouders,

de burgemeester,
Bernt Schneiders

Raadsstuk (in te vullen door griffie)
B&W datum (in te vullen door griffie)
Sector/afdeling (in te vullen door auteur)
Registratienummer (in te vullen door auteur)

Onderwerp: Economische agenda en uitvoeringsprogramma
--

Geachte raadsleden,

Op 19 september jl. heeft het college van B&W de economische agenda voor Haarlem vastgesteld. In deze agenda zijn de speerpunten van het economisch beleid van Haarlem voor de komende jaren vastgelegd. De economische agenda is op 12 oktober jl. besproken in de commissie Ontwikkeling. Graag bieden wij u bijgaand de economische agenda aan ter vaststelling.

Tevens bieden wij u graag het economisch uitvoeringsprogramma Haarlem 2007-2010 ter kennisname aan. Het economisch uitvoeringsprogramma is de concrete vertaling van de economische agenda in resultaten en projecten. Het uitvoeringsprogramma is onlangs door het college van B&W vastgesteld.

Participatie en inspraak

Wij menen met de economische agenda een heldere koers te hebben uitgezet voor het beleidsterrein Economische Zaken. Onze koers is tot stand gekomen na consultatie van een groot aantal betrokkenen vanuit het (georganiseerd) bedrijfsleven. In de afgelopen periode is de economische agenda door ons college besproken met het dagelijks bestuur van de Kamer van Koophandel Amsterdam (waarin alle geledingen van het bedrijfsleven en de vakbonden vertegenwoordigd zijn), met het dagelijks bestuur van MKB Randstad Noord, met het ministerie van Economische Zaken, met het college van B&W van de gemeente Amsterdam en met Gedeputeerde Staten van Noord-Holland. Door de verantwoordelijk portefeuillehouder, burgemeester Bernt Schneiders, en door de betrokken ambtenaren is de economische agenda voorts besproken met de regiocommissie Zuid-Kennemerland van de Kamer van Koophandel, de Centrum Management Groep (waarin de belangrijkste partijen uit het bedrijfsleven voor de binnenstad zitting hebben), en met vertegenwoordigers van de Haarlemse industrie, de industriekring Haarlem en het onderwijs.

Nadere accenten

Consultatie van de vele betrokkenen uit het Haarlemse (georganiseerd) bedrijfsleven en de regio heeft ons college geleerd dat we met de economische agenda op de goede weg zijn. Onze visie op het beleidsterrein Economische Zaken wordt door hen gedeeld (zie ook bijgaande reactie van de Kamer van Koophandel). Wel worden door het bedrijfsleven specifieke accenten gelegd. Een aantal speerpunten behoeft - meer nadrukkelijk - aandacht. Het gaat dan met name om het verbeteren van de (regionale) bereikbaarheid en parkeren, citymarketing, dienstverlening aan het bedrijfsleven (bedrijvenloket), veiligheid en afstemming van onderwijs en arbeidsmarkt. Tevens is door het bedrijfsleven aangedragen dat er concreet behoefte bestaat aan oprichting van een Regionaal Platform Criminaliteitsbestrijding voor Haarlem en Zuid-Kennemerland. Ons college geeft zich, binnen zijn mogelijkheden, rekenschap van deze extra accenten. Dit betekent

in ieder geval dat wij veiligheid als speerpunt hebben opgenomen in het uitvoeringsprogramma. De wijze waarop wij invulling willen geven aan de andere door het bedrijfsleven ingebrachte wensen, hebben wij ook vastgelegd in het uitvoeringsprogramma.

Uitvoeringsprogramma, economische positionering en regionale samenwerking

Onze partners, evenals de leden van de commissie Ontwikkeling, hebben ons standpunt onderschreven dat een helder uitvoeringsprogramma onmisbaar is. Daar geven wij thans uitvoering aan. Een tweede breed gevoelde behoefte bij het georganiseerd bedrijfsleven is verheldering en versterking van de Haarlemse economische identiteit. Het verheugt ons wat dit betreft te kunnen meedelen dat wij samen met de Kamer van Koophandel Amsterdam eind 2006 opdracht hebben gegeven voor het doen van een economische verkenning van de positie van Haarlem in de Noorvleugel. Wij verwachten u reeds in april van dit jaar het resultaat van deze verkenning voor te kunnen leggen. Tot slot wordt de inzet van ons college op versterking van de regionale samenwerking - en dan met name met de Haarlemmermeer en de IJmond en met Amsterdam in het kader van de Noordvleugel- door het georganiseerd bedrijfsleven van harte ondersteund.

Het uitvoeringsprogramma

In het bijgaande uitvoeringsprogramma Haarlem 2007-2010 is aangegeven op welke wijze de gemeente Haarlem uitvoering geeft aan de economische agenda. Tevens wordt een korte terugblik geboden op de activiteiten en resultaten van 2006. Per speerpunt van de economische agenda zijn projecten benoemd, worden de resultaten omschreven, is een planning op hoofdlijnen opgenomen, is aangegeven waar de financiële dekking voor het project wordt gevonden, is aangegeven met welke partners de gemeente samenwerkt aan een project en welke OPH-2 prestaties verbonden zijn aan het speerpunt.

Het uitvoeringsprogramma geeft daarmee een overzicht van de gemeentelijke inspanningen op het beleidsterrein EZ. Het uitvoeringsprogramma is niet bedoeld ter besluitvorming door de Raad. Projectbesluiten die onderdeel zijn van het uitvoeringsprogramma worden separaat ter besluitvorming voorgelegd aan de daartoe bevoegde gremia. Er wordt met dit besluit dus geen beroep gedaan op nieuwe financiële middelen.

Samenwerking bij uitvoering

Om uitvoering van de economische agenda te garanderen is samenwerking met het (georganiseerd) bedrijfsleven van eminent belang. Om deze samenwerking te kunnen bewerkstelligen, zal het college het georganiseerd bedrijfsleven – gedacht wordt aan de Kamer van Koophandel, MKB, VNO-NCW en de vakbonden - uitnodigen om te komen tot een economische topstructuur voor Haarlem die wordt voorgezeten door de verantwoordelijk Portefeuillehouder. Deze topstructuur vormt de lokale aanvulling op bestaande sublokale en regionale gremia als de Centrum Management Groep, de regiegroep Waarderpolder en het Regionale Economische Stimuleringsprogramma Zuid-Kennemerland. De topstructuur is bedoeld om met het bedrijfsleven te sturen op uitvoering van de economische agenda, de staat van de Haarlemse economie nauwlettend te volgen (door invoering van een economische barometer) en zondig de economische agenda bij te stellen.

Informeren van de Raad

Uiteraard zult u in de komende tijd geïnformeerd worden over projecten die onderdeel zijn van het uitvoeringsprogramma of wordt u door ons college gevraagd hierover een besluit te nemen. Naast deze informatie vinden wij het echter vooral ook van belang dat u integraal en structureel informatie krijgt over de staat van de Haarlemse economie en over de uitvoering van de economische agenda. Wij zullen daarom jaarlijks, aan het begin van het nieuwe jaar, hierover aan u rapporteren. In het bijgaande uitvoeringsprogramma gaan we reeds kort in op een aantal zaken die in 2006 speelden.

Gevraagd besluit

Ons college stelt u voor de economische agenda vast te stellen. Het voorafgaande participatie- en inspraaktraject met het bedrijfsleven geeft ons college het vertrouwen dat we met deze agenda op de goede weg zijn. Op basis van dit vertrouwen heeft het college het uitvoeringsprogramma Haarlem 2007-2010 opgesteld. Het college wenst zonder dralen met het uitvoeringsprogramma aan de slag te gaan. Wij hopen dat u ons hierin steunt.

Wij stellen de raad voor:

1. De economische agenda vast te stellen.

De secretaris

De burgemeester

Raadsbesluit

De raad der gemeente Haarlem,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders

Besluit:

1. De economische agenda vast te stellen.

Gedaan in de vergadering van ..... (in te vullen door de griffie)

De griffier

De voorzitter